

Till
Mariestads tingsrätt

Ansökan om stämning

Kärande: Erik Nilsson, 270628-5919,
Hamnen.7260, Mölltorp, 546 00 Karlsborg

Ombud och biträde enligt förbundsjuristen Bo Ericson,
rättshjälpslagen: LO-förbundens Rättsskydd Aktiebolag,
Box 1155, 111 81 Stockholm, tel 08/23 54 20

Svarande: Staten/Västra militärområdets tygverkstads-
förvaltning, 546 00 Karlsborg

Saken: skadestånd på grund av yrkessjukdom
i arbetet

I egenskap av ombud för Nilsson får jag härmed ansöka om stämning
å Staten.

Nilsson anställdes av Västra militärområdets tygverkstadsförvaltning Karlsborg som sadelmakare någon gång i början på 1940-talet.

I sitt arbete som sadelmakare har Nilsson erhållit yrkessjukdom i form av astmatisk bronkit. Enligt riksförsäkringsverket yppades sjukdomen 13.12.1973. Nilsson uppbär för närvarande livränta från riksförsäkringsverket efter en invaliditetsgrad av 33 1/3 procent.

I början av år 1970 började man att på Nilssons arbetsplats använda sig av limmet Bostic 1782. Limmet användes vid lagning av barracudatält, intendenturförvaltningstält, tälttak samt kokvagnstält. Under tidsperioden början av 1970 till slutet av 1971 förekom limning i stor utsträckning med detta lim. Därefter förekom limning cirka tio dagar om året.

Limningen skedde också med hårdare. Hårdare innehåller isocyanater vilka orsakar allergiska astmatikliknande luftrörskatarrer.

Limmet Bostic 1782 är mycket giftigt och hälsovådligt. Bostic AB som producerar och levererar detta lim gav under 1967 ut ett informationsblad med anvisningar om riskerna och om de skyddsåtgärder som måste iaktas vid arbete med limmet för att förebygga skada. Där föreskrevs bl a att arbetsplatsen noga skall ventileras så att ångorna hela tiden bortföres.

Nilsson utförde limningsarbete i mycket ålderdomliga och ur arbetsmiljö- och säkerhetssynpunkt bristfälliga lokaler. Under den tidsperioden då Nilsson sysslade med limningsarbeten saknades utsugningsanordningar som kunde bortföra de lim- och lösningsmedelsångor som uppstod i arbete. Det fanns inte heller några andningsskydd att tillgå.

I juni 1971 utfärdade arbetarskyddsstyrelsen anvisningarna nr 78 till ledning vid tillämpningen av arbetarskyddslagen vid arbete med skadligt lim. Anvisningarna innehåller närmare föreskrifter att iakttagas av arbetsgivaren till förebyggande av skada. Dessa anvisningar har inte följts av Nilssons arbetsgivare.

Redan i augusti 1971 påtalades från arbetstagar sidan i skyddskommittén att Nilssons arbetslokal var hälsovådlig och att Nilsson tog skada samt att utsugningsanordningar därför måste installeras. Då inga förbättrande åtgärder vidtogs från arbetsledningens sida upprepade arbetstagarrepresentanterna i skyddskommittén sina anmärkningar och krav vid ett flertal skyddskommitté-sammanträden. Först i slutet av 1974 blev utsugningsanordningar installerade. Nilsson var då redan allvarligt skadad.

Yrkesinspektionen kunde vid inspektion på arbetsplatsen 12.7.1973 konstatera att det hygieniska gränsvärdet klart överskreds och att punktar-sugning måste anordnas då limning sker under mer än en hel arbetsdag.

På grund av yrkesinspektionens utlåtande kom utsugningsanordningar att installeras i slutet av 1974.

Enligt 10 § arbetarskyddslagen har arbetsgivare att tillse att lämpliga anordningar såvitt möjligt vidtas för att hindra att damm, rök, gas eller ånga sprides i en för arbetstagarna skadlig eller besvärande mängd.

Enligt 11 § arbetarskyddslagen skall skada genom giftiga eller eljest hälsofarliga ämnen i möjligaste mån förebyggas. Till komplettering härav föreskrivs i 25 § arbetarskyddskungörelsen att vid arbete där gift eller annan hälsofarlig vara kommer till användning eller där arbetsförhållandena eljest kan medföra förgiftnings- eller smittofara skall betryggande skyddsåtgärder vara vidtagna. Gift eller annan hälsofarlig vara skall i den mån som med hänsyn till förhållandena skäligen kan ske ersättas med icke hälsofarlig eller mindre hälsofarlig vara.

Enligt 1 § arbetarskyddskungörelsen skall arbetsgivare tillse att hos honom sysselsatta arbetstagare erhåller kännedom om de särskilda risker för ohälsa och olycksfall som är förbundna med arbetet samt där så erfordras meddela de föreskrifter och förhållningsregler som arbetstagaren skall iakttaga för att undgå dessa risker.

Nilsson gör med stöd av ovan angivna bestämmelser gällande att Västra militärområdets tygverkstadsförvaltning inte har iakttagit vad som skäligen erfordras för att förebygga att han skadades i arbetet. Tygverkstadsförvaltningen har dessutom underlåtit att följa arbetarskyddsstyrelsens anvisningar nr 78. Nilsson gör därför gällande att tygverkstadsförvaltningen har vållat hans yrkessjukdom och att Staten därför är skyldig att ersätta hans skador.

Yrkanden: